

som vi paa ingen Maade have kunnet billige, idet der herved kommer et administrativt Skjøn ind i Forholdene, som vi troe bør holdes udenfor, hvad enten man saa vil, at denne Dvotadeel kun skal indrømmes Livsarvingerne eller Arvingerne i Almindelighed. Vi have foreslaaet Udtrykket „Arvinger“ i Almindelighed, idet vi have troet, at man kom rigtigere ud over Spørgsmaalet ved at sætte, at denne Djerdedeel — eller Trejedeel, som vi have foreslaaet — skulde tilfalde den afdøde Fæsters eller Leiers Arvinger. Da et lignende Spørgsmaal var under Behandling her i Salen i Anledning af Lovforslaget om det til Lehnsgodser hørende Bøndergodses Afhandelse, blev der netop af den daværende Ordfører anført som en væsentlig Indvending mod et Uendringforslag, som dengang var stillet om Livsarvingernes Berettigelse til Deeltagelse i en Dvotadeel af det Besøb, der indvandt ved Fæstegaardes Salg, at man ikke havde sat „Arvinger“, men indskrænket det til Livsarvinger, idet han meente, at der kunde være mange Tilfælde, f. Ex. hvor en afdød Fæster havde en Brodersøn eller en Søstersøn o. s. v. i Husset hos sig, hvor det efter den brugelige Sædvane dog var saaledes, at han vilde have faaet Gaarden eller Stedet ifæste, netop paa Grund af, at der ingen Livsarvinger var, og Ordføreren meente derfor dengang, at hiint Forslag led af en for stor Indskrænkning. Det er denne Betragtning, som især har bevæget mig til at stille dette Forslag til § 11, idet jeg mener, at, da Fæsterens Arvinger ingen Juridisk Ret have til denne Dvotadeel af Kjøbesummen, saa maa man tage et andet almindeligere Moment, som fører til at indrømme dem denne Dvotadeel, og dette almindeligere Moment, troer jeg, man ene og alene kan og bør søge i Slægten's nedarvede Berettigelse til at faae Stedet i Fæste, og denne Udgang, denne Præferenceret til at faae Stedet i Fæste er ingenlunde indskrænket til den sidst afdøde Fæsters Livsarvinger, men den har tilvisse ogsaa gjældt om den sidst afdøde Fæsters nærmeste Beslagtede, naar han ikke havde Livsarvinger. Derfor troer jeg, at man ved at optage Udtrykket „Arvinger“ i Almindelighed rammer Spørgsmaalet nærmere.

Hvad endelig § 12 angaaer, som vi have foreslaaet skulde udgaae, saa er dette en nødvendig Følge af den mulige Antagelse af vore Forslag til §§ 10 og 11, og jeg skal derfor ikke videre opholde mig derved. Sluttelig skal jeg kun gjøre en Bemærkning med Hensyn til den ærede Finantsministers Utring om, at Lovforslaget skulde finde Banfællighed ved at komme ud, naar disse Uendringer, som vi have foreslaaet til §§ 10, 11 og 12, gif igjennem. Det har ingenlunde været os behageligt at høre, at der er blevet lagt en saa stor Vægt paa disse Uendringer, en Vægt, der er langt større end den, vi havde ventet der vilde blive dem tillagt, men denne Finantsministerens Erklæring har dog ikke kunnet afholde os fra at inhævere vore Forslag. Vi have, som sagt, ikke anseet dem for saa væsentlige, at de egentlig kunde siges at staae i Strid med det, hvad der maa antages at være Lovens Diemed, men vi have paa den anden Side dog anseet dem for saa betydningsfulde for Opnaaelsen af Lovens Diemed og for Udstræningen af dens Anvendelse, at vi ikke have troet at kunne forsvare at tage dem tilbage, thi vi ere overbeviste om, at dersom Loven kommer ud i den Skikkelse, hvori den nu foreligger fra det ærede Udvalg, saa vil den langt fra opnaae sin Hensigt, idet den vil langt fra i den Grad fremme Selveiendoms Indførelse, som den vil, dersom den udgaaer fra den lovgivende Myndighed med de Uendringer, vi have foreslaaet til §§ 10 og 11, og det Afgjørende for os er at opnaae et heldigt Resultat af Loven i det virkelige Liv. Vi maae naturligviis derefter, dersom det ærede Thing skulde give vore Uendringer sit Bifald, overlade til det ærede Ministerium eller til den høitærede Finantsminister i Særdeleshed at afgjøre, hvorvidt disse Uendringer virkelig skulde være af en saa særegen og betænkkelig Charakter, at de maatte afholde Ministeriet for at lade Loven udkomme.

Cultusministeren: Det Punkt, hvorom jeg skal tillade mig at henvende nogle Bemærkninger til det ærede Thing, er det til § 1 stillede Uendringforslag, om hvilket ogsaa den sidste ærede Taler udtalte sig. Jeg skal ikke videre optage den Bemærkning, der indflød i